

Komenda Główna Straży Granicznej

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/cudzoziemcy/zasady-korzystania-z-ochrony/13477,Uregulowania-prawne-dotyczace-ochrony-czasowej.html>
30.09.2026, 12:20

Uregulowania prawne dotyczące ochrony czasowej

05.03.2026

1. KTO KORZYSTA Z UPRAWNIEŃ NA MOCY USTAWY.

Beneficjent ochrony czasowej który zobowiązany jest złożyć odpowiedni wniosek do organu gminy w terminie 30 od dnia przekroczenia granicy zewnętrznej/wewnętrznej (w uprzednim stanie prawnym brak takiego terminu). Na podstawie ww. wniosku cudzoziemiec otrzymuje numer PESEL ze statusem UKR .W przypadku niezłożenia ww. wniosku w terminie ochrona czasowa wygasa.

Przepisów dotyczących pobytu beneficjenta ochrony czasowej nie stosuje się do cudzoziemca, który (art. 109a ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej):

1. posiada:

- zezwolenie na pobyt stały,
- zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
- zezwolenie na pobyt czasowy,
- status uchodźcy,
- ochronę uzupełniającą,
- zgodę na pobyt tolerowany,
- zgodę na pobyt ze względów humanitarnych;

2. złożył w Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej lub w imieniu którego taki wniosek został złożony;

3. uzyskał ochronę czasową na terenie innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przyznaną na podstawie decyzji Rady Unii Europejskiej;

4. posiada obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej;

5. wjechał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego.

Pobyt Beneficjenta Ochrony Czasowej w Polsce jest uznawany jako legalny od 24 lutego

2022 r. do 4 marca 2027 r. (może być przedłużony na mocy Decyzji Rady UE stwierdzającej istnienie masowego napływu wysiedleńców)

2. KOMU PRZEDŁUŻONO POBYT na podstawie przepisów ustawy pomocowej do dnia 04 marca 2027 r. - ob. Ukrainy.

- okres pobytu na podstawie wizy krajowej oraz okres ważności wizy krajowej do dnia 4 marca 2027 r.
- ważność zezwolenia na pobyt czasowy (wydanego przez wojewodę) do dnia 4 marca 2027 r.
- ważność karty pobytu, polskiego dokumentu tożsamości cudzoziemca, dokumentu „zgoda na pobyt tolerowany” do dnia 4 marca 2027 r.
- okresu pobytu na podstawie wizy Schengen wydanej przez organ polski, wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen, dokumentu, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich, wydanego przez właściwy organ innego państwa obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw tego obszaru, ruchu bezwizowego - do dnia 4 marca 2027 r. (art. 42 ust. 11 ustawy pomocowej);

UWAGA - W okresie PRZEDŁUŻENIA ważności dokumentów ob. Ukrainy (wizy krajowej, karty pobytu), dokumenty nie uprawniają do przekraczania granicy na ich podstawie.

3. OBOWIĄZKI PO PIERWSZYM WJEŹDZIE W CELU OTRZYMANIA STATUSU BENEFICJENTA OCHRONY CZASOWEJ.

Niezwłocznie po przybyciu do RP:

- Należy zgłosić się w dowolnym organie gminy z ważnym dokumentem podróży i złożyć osobiście wniosek o nadanie numeru PESEL i statusu UKR nie później niż 30 dni od przekroczenia granicy.
- Cudzoziemcy, którzy nie mają numeru PESEL UKR lub go utracili powinni udać się do właściwego organu gminy celem złożenia wniosku o nadanie takiego numeru.
- Obywatele Ukrainy, którzy od 24 lutego 2022 r., otrzymali PESEL UKR bez okazania paszportu, zobowiązani będą do potwierdzenia swojej tożsamości w dowolnym organie gminy na podstawie ważnego dokumentu podróży do dnia 31

sierpnia 2026r. Jeśli osoba taka nie dokona tej czynności to jej status zostanie zmieniony na NUE i konieczne będzie uzyskanie nowej podstawy pobytu na terytorium RP.

- Organ gminy dokonuje rejestracji wszelkich zmian danych obywatela Ukrainy w rejestrze PESEL w przypadku zmiany danych osobowych (np. zmiana nazwiska) lub wymiany dokumentów.

4. CZY MOŻNA PODRÓŻOWAĆ POSIADAJĄC STATUS PESEL UKR.

ABY MÓC PRZEKRACZAĆ GRANICĘ NALEŻY POSIADAĆ ZAKTUALIZOWANY DOKUMENT ELEKTRONICZNY M-OBYWATEL (DIIA.PL), który wraz z dokumentem podróży uprawnia ob. Ukrainy do wielokrotnego przekraczania granicy bez konieczności uzyskania wizy.

Pamiętaj: Zawsze okazuj dokument elektroniczny m-obywatel (DiiA.pl) przy przekraczaniu granicy. Nieokazanie ww. dokumentu może skutkować utratą statusu UKR!

- Jeżeli w rejestrze PESEL przy danych dziecka zamieszczono numer PESEL rodzica, umożliwi to pobranie dokumentu DiiA.pl i prezentację danych dziecka w aplikacji dokumentu elektronicznego DiiA.pl, co umożliwi rodzicowi przekraczanie granicy wraz z dzieckiem, na podstawie DiiA.pl rodzica lub opiekuna prawnego wraz z dokumentem podróży.
- Dziecko będzie mogło przekroczyć granicę na podstawie DiiA.pl i paszportu wyłącznie z rodzicem, który jest dysponentem dokumentu elektronicznego DiiA.pl

5. KIEDY WYGASA OCHRONA CZASOWA.

Ochrona czasowa wygasa gdy (art. 109b ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej):

1. cudzoziemiec nie złożył wniosku, o PESEL UKR w urzędzie gminy,
2. cudzoziemiec opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres powyżej 30 dni;
3. cudzoziemiec złożył w dowolnym organie gminy pisemne zawiadomienie o zrzeczeniu się prawa do korzystania z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
4. cudzoziemcowi udzielono:
 - zezwolenia na pobyt stały,

- zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
 - zezwolenia na pobyt czasowy,
 - statusu uchodźcy,
 - ochrony uzupełniającej,
 - zgody na pobyt tolerowany,
 - zgody na pobyt ze względów humanitarnych;
5. cudzoziemiec złożył w Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej lub w imieniu którego taki wniosek został złożony;
 6. cudzoziemiec uzyskał ochronę czasową na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przyznaną na podstawie decyzji Rady Unii Europejskiej, o której mowa w art. 106 ust. 1;
 7. cudzoziemiec nabył obywatelstwo polskie albo obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

6. ZMIANY W DOSTĘPIE DO RYNKU PRACY.

Ustawa wprowadziła nową podstawę prawną do składania powiadomień do powiatowego urzędu pracy! Obowiązek powiadomienia urzędu pracy o powierzeniu pracy - przez podmiot powierzający pracę - cudzoziemcowi korzystającemu z ochrony czasowej w RP w ciągu 7 dni od dnia rozpoczęcia pracy przez cudzoziemca (art. 5a ustawy o dopuszczalności powierzania pracy)

Zatrudnianie beneficjentów ochrony czasowej od 5 marca 2026 r.:

Pracodawcy zatrudniający cudzoziemca z ochroną czasową od 5 marca 2026 będą mogli korzystać z powiadomień do 4 marca 2027, a następnie do 4 marca 2029 r. - jako osoby niebędące już beneficjentami, o ile ich pobyt będzie legalny.

Zatrudnienie osób bez ochrony czasowej od 5 marca 2026 r.:

Obywatele Ukrainy legalnie przebywający w Polsce, którzy nie korzystają z ochrony czasowej, będą mogli podejmować pracę na podstawie powiadomień (złożonego przez pracodawcę) jeszcze przez 3 lata od wejście w życie ustawy. Regulacje dotyczące tego mechanizmu zostały przeniesione ze specustawy ukraińskiej do ustawy o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom.

Powiadomienie złożone do 4 marca 2026 r.

Jeśli powiadomienie zostało złożone do 4 marca 2026r. (włącznie), można dalej zatrudniać wskazanego w nim obywatela Ukrainy na tych samych warunkach, nawet po tej dacie.

Dotyczy to każdego legalnie przebywającego w Polsce obywatela Ukrainy, nie tylko osób z ochroną czasową.